

Masarykova univerzita

Ekonomicko-správní fakulta

Obor: Národní hospodářství

Akcie

Seminární práce - Finančné trhy

Vypracoval: Miroslav Fabšík
UČO: 171 863
Dátum: 8. 10. 2007

Obsah

Obsah	2
Akcie	3
Definícia akcie	3
Náležitosti akcie	4
Druhy akcií	5
Základné členenie akcií	5
Ďalšie členenie akcií	6
Oceňovanie kmeňových akcií	6
Základný model oceňovania akcií	7
Dividendový model oceňovania	7
Zobecnený dividendový model	8
Dividendová irelevancia	10
Alternatívne prístupy k oceňovaniu akcií	10
Podstata investovania	11
Obchodovanie na burzách ČR	11
Analýzy	12
Investície versus špekulácie	13
Diverzifikácia (rozloženie)	14
Výhody plynúce z investovania do akcií	14
Nevýhody plynúce z investovania do akcií	15
Príklad	16
Použitá literatúra	19

Akcie

Definícia akcie

Akcie predstavujú jeden z najznámejších druhov *cenných papierov*, s ktorými sa obchoduje na *kapitálových trhoch*. Jedná sa o vlastnícke cenné papiere dlhodobejšieho charakteru, ktoré zpravidla nemajú stanovenú dobu splatnosti a svojmu vlastníkovi dávajú či už premenlivý príjem vo forme *dividend* alebo mu umožňujú získať ďalší kapitálový príjem na základe ich predaja na kapitálových trhoch.¹

Majitelia akcií sa stávajú akcionármi spoločností a sú oprávnený:

- Spolupodielat' sa na riadení akciovej spoločnosti tým, že sa účastnia valnej hromady, schvaľujú na nej ročnú účtovnú uzávierku, návrhy na rozdelenie zisku, spolurozhodujú o výške dividendy, požadujú na valnej hromade vysvetlenie a uplatňujú na nej návrhy, schvalujú návrhy na úpravu základného imania a stanov spoločnosti, majú právo byť volení do predstavenstva či do dozornej rady. Počet hlasov je daný spravidla množstvom akcií, ktoré každý akcionár vlastní. Počet akcií, pripadajúci na 1 hlas, určia stanovy spoločnosti.
- Podielat' sa na zisku spoločnosti. Tento podiel je spravidla určený podielom menovitej hodnoty akcií každého akcionára na menovitej hodnote akcií všetkých akcionárov a vyjadruje sa formou percenta z menovitej hodnoty akcie.
- Podielat' sa na likvidačnej kvóte z majetku akciovej spoločnosti, ak dochádza k jej likvidácii, prípadne na znížení menovitej hodnoty akcie, ak dochádza opakovaně k ztrátam prevyšujúcim rezervy spoločnosti, napr. vydaním nových akcií v starom pomere 2 staré akcie za 1 novú a pod. Naopak pri veľkej prosperite a nahromadeniu veľkých rezerv sa zvyšuje veľkosť majetku akciovej spoločnosti a tým pripadá na 1 akciu väčší adekvátny podiel vlastného imania. Spoločnosť môže v tomto prípade zvýšiť menovitú hodnotu akcie, a to

---

¹Prameň 1: Sfinance. *Kapitálové trhy*. [online] október 2007 - na uvedenej stránke je možnosť si prezrieť zákon o cenných papieroch v celkom znení

bud' výmenou akcií alebo vyznačením vyššej hodnoty na doterajších akciách. Prípadne môže dôjsť k zvýšeniu základného imania, na ktorom sa podielajú doterajší akcionári vydaním bezplatných akcií – *gratis akcie*.

Akcionár však môže zaznamenať taktiež ztrátu a v krajnom prípade pri likvidácii spoločnosti prísť o celý investovaný kapitál, lebo po dobu trvania spoločnosti ani v prípade jejho zániku nemôže žiadať o vrátenie majetkového vkladu. Pri likvidácii spoločnosti sa najskôr uspokojia pohľadávky veriteľov a až potom zostatok majetku sa rozdelí medzi akcionárov. *Akcie sú z tohoto hľadiska najrizikovejšie cenné papiere.*

Náležitosti akcie

Akcie sa emitujú vo forme listiny – pokiaľ je vydaná tradičným spôsobom. Tento reálny cenný papier má dve časti:

- Plášť – na ňom musí byť uvedené obchodné meno a sídlo spoločnosti, číselné označenie akcie a jej menovitá hodnota, označenie či je akcia na majiteľa alebo na meno (v tomto prípade meno akcionára), výška základného imania a počet akcií v dobe vydania akcie, dátum vydania a podpisy dvoch členov predstavenstva oprávnených podpisovať spoločnosť.
- Kupónový arch – slúži k odoberaniu dividendy. Obsahuje určitý počet poukážok na dividendu alebo kupóny. Na kupóne je obvykle uvedený názov akciovej spoločnosti, poradové číslo kupónu, dátum inkasa dividendy a pod. Posledný ústrižok na kupónovom archu je tzv. *talón*, ktorý oprávňuje k vystaveniu nového kupónového archu, ak sú už všetky kupóny preplatené.

Druhy akcií

Základné členenie akcií²

Kmeňové akcie – základná a najjednoduchšia forma akcií, s ktorou sú spojené všetky práva uvedené v zákone: právo podieľať sa na riadení akciovej spoločnosti, podieľať sa na zisku, právo na dividendu, podieľať sa na rozdelení majetku pri likvidácii spoločnosti. Obvykle sú vydávané na majiteľa a sú voľne prevoditeľné. Akciová spoločnosť v tomto prípade nepozná svojich akcionárov podľa mena.

Zakladateľské akcie – sú modifikovanou formou *kmeňových akcií*. Môžu zvýhodňovať vlastníkov pri hlasovaní na valnej hromade (sú vybavený väčším počtom hlasov).

Akcie na meno – sú obyčajné akcie, ak sú prevoditeľné potom sa prevádzajú *indosamentom*. Akciová spoločnosť si vedie zoznam vo svojom registri a pozná teda zloženie akcionárov, čo je významné predovšetkým v dobe zmeny vlastnických pomerov alebo iných zmien v akciovej spoločnosti. Akcie na meno môžu byť *vinkulovány*, tj. nemôžu byť voľne prevádzané a k ich prevodu je nutný súhlas akciových spoločností, ktoré sa tým chránia pred nebezpečením, že by sa jej mohol zmocniť konkurent alebo skupina akcionárov, ktorá bude chcieť zmeniť predmet činnosti a pod.

Zamestnanecké akcie - sú spojené s určitými výhodami pre zamestnancov akciovej spoločnosti ako napríklad získanie akcií za výhodnú cenu. Sú prevoditeľné iba medzi zamestnancami a bývalými zamestnancami.

Prioritné akcie – umožňujú zvýhodniť akcionárov pri rozdelení zisku tým, že mu dávajú právo na prednostné vyplácanie dividend. Väčšinou sú zbavené hlasovacieho práva. Môžu byť emitované iba do určitej hranice, danej ich podielom na celkovej sume ich nominálnych hodnôt vydaných akcií danej akciovej spoločnosti.

---

² : Liška V., Gazda J. *Kapitálové trhy a kolektívni investování*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2004. 53 – 54 s.

Ďalšie členenie akcií

Defenzívne akcie - akcie spoločnosti z menej rizikových odvetví, ktoré ponúkajú stabilnejšiu dividendovú politiku a menšie kolísanie kurzu akcie. Napr. akcie z odvetvia potravinárstva či energetiky.

Agresívne akcie - akcie spoločnosti, u ktorých sa len očakáva rásť tržieb a zisku. Tieto akcie sa kupujú hlavne pre kapitálové zisky. Dividendy tieto spoločnosti zatiaľ ešte príliš nevyplácajú. Spoločnosti sú prirodzene z nových odvetví, ktoré prichádzajú s priemyslovým využitím nových technológií (počítače, internet, biotechnológia).

Bluechips - najrenomovanejšie akcie, ktoré sa obchodujú na danom trhu. Väčšinou sú s nimi spojené najväčšie obchody, majú najväčšiu popularitu a stabilitu. Patria už skôr do defenzívnych akcií.

Oceňovanie kmeňových akcií³

Oceňovanie kmeňových akcií je zložitejšie v porovnaní s oceňovaním dlhopisov, pretože peňažné toky plynúce z držby kmeňových akcií sú vystavené o mnoho väčšiemu stupňu neistoty, keďže sú tieto peňažné toky o mnoho tesnejšie naviazané s celkovým hospodárením firmy, ako je emitent akcií.

Poznáme viac spôsobov oceňovania akcií. V nasledujúcom texte sa ich pokúsim zjednoduše popísať.

---

³ Celá kapitola – Ocenovanie kmeňových akcií je výťah z knihy: Liška V., Gazda J. *Kapitálové trhy a kolektívni investovani*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2004. 112 - 117 s.

Základný model oceňovania akcií

Hodnota akcií je daná ako súčasná hodnota všetkých budúcich hotovostných tokov, ktoré držiteľovi akcie z tohto cenného papiera plynú.

$$V = \sum_{t=1}^T \frac{C_t}{(1+k)^t}$$

V – je hodnota akcie

C_t – je hotovostný tok plynúci z akcie v období t

k – je príslušná úroková miera

Dve hlavné príčiny, pre ktoré je zložitejšie určiť cenu akcií oproti dlhopisom.

Za prvé je problematické odhadnúť aké budú peňažné toky z danej akcie v čase t a za druhé je nejasné, aká úroková miera pre danú akciu má byť použitá v menovateli vzťahu.

Dividendový model oceňovania

Model bol definovaný Williamsom a Gordonom. Základná myšlienka dividendového modelu spočíva v rovnakej hodnote akcie v s hodnotou nekonečnej rady ($t=\infty$) dividend d .

$$v_0 = \sum_{t=1}^{\infty} \frac{d_1}{(1+k)^t} = \frac{d_1}{1+k} + \frac{d_2}{(1+k)^2} + \dots + \frac{d_{\infty}}{(1+k)^{\infty}}$$

Rovnica popisuje tú časť zisku, ktorá nie je vyplácaná akcionárovi, ale je zadržovaná vo firme ako zdroj jej ďalšieho rastu. Ak predpokladáme že zadržané zisky sa prejavujú vyššími dividendami, potom je vplyv zadržaných ziskov v rovnici nepriamo zahrnutý.

$$v_0 = \frac{e_1(1-f)}{k-fr} = \frac{e_1(1-f)}{k(1-f)} = \frac{e_1}{k}$$

e_1 – zisk na akciu

$(1-f)$ - výplatný pomer (f –zadržovací pomer)

fr - zadržané zisky

$r = k$

r – vnútorná výnosová miera z reinvestícií

Rovnica popisuje, že hodnota akcie nie je žiadnym spôsobom ovplyvňovaná dividendovou politikou firmy. Keďže $r = k$ potom kapitalizácia dividend je ekvivaletná kapitalizácii zisku.

Zobecný dividendový model

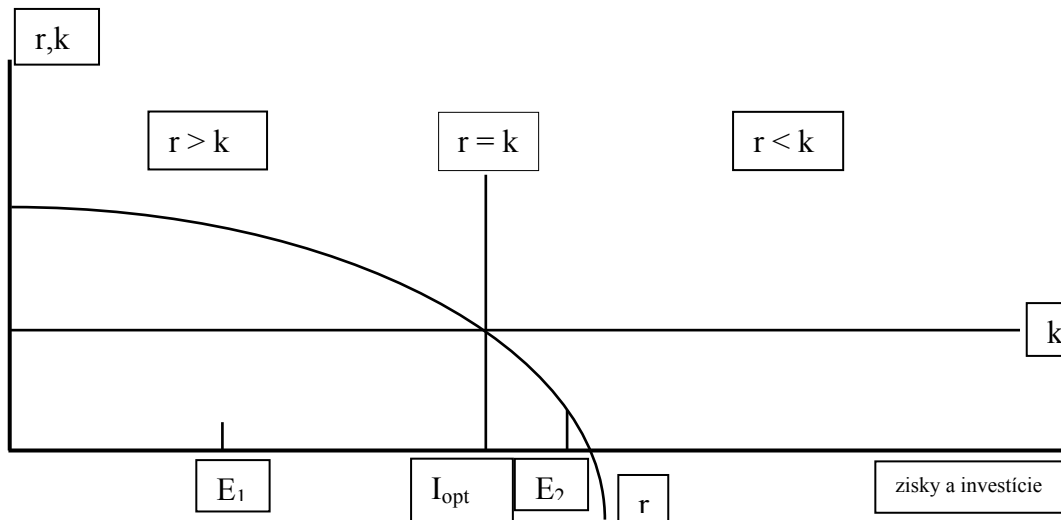
Pri predchádzajúcom dividendovom modeli sme predpokladali určité obmedzenia, ktoré ho pri použití v reálnom ekonomickom prostredí predom diskvalifikujú. Jedná sa hlavne o nasledujúce predpoklady:

- *Neexistuje externé financovanie*, čiže firma nemôže získať ďalšiu hotovosť emisiou nových akcií alebo formou dlhu.
- Vnútorná výnosová miera z reinvestícií do firmy r je *konštantná*. Týmto obchádzame ekonomický zákon klesajúcich výnosov
- Diskontná miera k je brána za *konštantnú*. Vo väčšine firiem sa jej rizikovosť časom mení (ratingom), takže k by bolo premenné.
- Trvanie firmy a sled ich peňažných tokov je braný ako *nekonečný*.
- *Neexistujú dane*.
- Miera rástu $g = fr$ a sú konštantné.
- Dividendová politika firmy, reprezentovaná výplatným pomerom $1-f$, je tiež považovaná za nemennú.

Zjednodušený predpoklad dividendového modelu je zachytený na obrázku –

Optimalnej úrovne financovania investícií firmy⁴

Obrázok predstavuje hypotetickú firmu, kde na vodorovnej ose sú zaznačené celkové zisky a investície firmy a na zvislej ose sú zaznačené úrokové miery r a k . Pričom považujeme alternatívny náklad kapitálu identický s priemerným alternatívnym nákladom kapitálu k konštantný. Vnútorňa výnosová miera investíc do firmy je reprezentovaná klesajúcou krivkou r , pretože s rastúcim množstvom investícií postupne klesá ich výnosnosť. Hodnota investíc $r = k$ je rovna I_{opt} a predstavuje optimálnu hodnotu investícií.

$r > k$ tento stav značí, že hodnotu firmy by bolo možno zvýšiť rozšírením investícií až do bodu I_{opt} .

Pre $r < k$ klesajúca však bude na dividendách vyplatena iba tá časť zisku prevyšujúca I_{opt} .

⁴ Liška V., Gazda J. *Kapitálové trhy a kolektívni investování*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2004. 117 s.

Dividendová irelevancia

Opačný názor na možnosť ovplyvnenia ceny akcií voľbou dividendovej politiky predstavuje teória definovaná Millerem a Modiglianím. Základnými predpokladmi ich teórie boli:

- Existuje *dokonalý kapitálový trh*, subjekty na trhu zásadne neovplyvňujú ceny
- Investori hodnotia *rovnocenne* dividendy aj kapitálové zisky
- *Neexistuje neistota* ohľadne budúcich cien akcií a výšky dividend

Pokiaľ sú tieto predpoklady splnené, potom princíp oceňovania kmeňových akcií spočíva v tom: že ceny všetkých akcií sa ustália tak, aby výnosová miera peňažných tokov pripadajúca na každú akciu bola rovná príslušnej diskontnej miere a bola by identická pre všetky aktíva v uvažovanom čase t .

Alternatívne prístupy k oceňovaniu akcií

Za radu rokov čo prvýkrát začali objavovať akcie, ekonómovia navrhli niekoľko prístupov k stanoveniu hodnoty kmeňovej akcie firmy. Medzi najznámejšie patria *kapitalizácia cash-flow*, *kapitalizácia zisku* a *kapitalizácia dividend*. Jednotlivé druhy prístupov sa odlišujú druhom peňažného toku a jeho kapitalizovaním.

Kapitalizácia cash-flow – základná myšlienka je, že hodnota cenného papieru je rovná súčasnej hodnote peňažných tokov, ktoré svojmu držiteľovi prinášajú. Tento prístup je preferovaný medzi odbornou ekonomickou verejnosťou.

Kapitalizácia zisku – predpokladá sa, že hodnota akcie je daná súčasnou hodnotou všetkých budúcich ziskov. Oblúbený prístup medzi profesionálnymi analytikmi cenných papierov.

Kapitalizácia dividend – riadi sa súčasnou hodnotou všetkých budúcich dividend.

Podstata investovania⁵

Hlavným dôvodom, prečo sa ľudia púšťajú do investovania na akciových a iných rizikových trhoch je prirodzená snaha prekonať infláciu a zabrániť znehodnoteniu svojich úspor. Práve akcie ponúkajú dlhodobo najväčšie výnosy. Investovať môžeme na burzových alebo mimoburzových trhoch.

Obchodovanie na burzách ČR

Obyčajný investor má na burzu prístup iba prostredníctvom zprostredkovateľov (obchodníci s cennými papiermi), prostredníctvom ktorých obchodujú individuálni investori (fyzické a právnické osoby) alebo inštitucionálni investori (banky, investičné spoločnosti).

Medzi najvýznamnejšieho organizátora burzového trhu - verejného trhu cenných papierov je spoločnosť **Burza cenných papierov Praha, a.s.** („BCPP“).

Je založená na členskom princípe, čiže členmi burzy sa môžu stať právnické aj fyzické osoby zapísané v obchodnom registri, predmetom činnosti je obchodovanie s cennými papiermi. Členom burzy je zo zákona aj ČNB. Riadiacimi orgánmi BCPP je valná hromada akcionárov, burzovná komora a dozorná rada.

V roku 1998 bol na BCPP spustený modul systému „price-driven“ nazvaný **SPAD**, ktorý je založený na priebežnom kótovaní najlikvidnejších akcií tvorcov trhu.

V tomto systéme sa v súčasnosti uskutočňuje väčšina akciových obchodov na burze. K obchodovaniu na burze je treba mať zriadený účet u **Strediska cenných papierov** (SCP) a zaistený prístup do zúčtovacieho centra Českej národnej banky.

Vedľa BCPP na burzovom trhu pôsobí organizátor **RM-Systému** na *mimoburzovom trhu*.

RM-S je plne automatizovaný elektronický trh s cennými papiermi, na ktorom sa neobchoduje s listinnými cennými papiermi. Obchodovanie samotné sa odohráva

---

⁵ Z kapitoly investovanie, som spracoval témy: „Investície versus špekulácia, Výhody a nevýhody plynúce z investovania do akcií“ z nasledujúceho internetového prameňa.
Prameň 2: Financnik. *Analýza ekonomických pojmov*. [online] október 2007

systémom **priebežnej aukcie**, pri ktorej sa cena priebežne mení na základe podaných predajných a nákupných pokynov.

Na rozdiel od BCPP nie je RM-S založený na členskom princípe. Obchody sú tu vysporiadané behom pár sekund prostredníctvom systému „delivery versus payment“ a je garantovaný **predobchodnou validáciou** (zaslaním príkazu k blokácii cenných papierov do SCP).

Analýzy

Nato aby sme sa pustili do nakupovania (investovania) akcií je potrebné poznať situáciu na trhu a to môžeme zistiť prostredníctvom *analýzy akcií*.

Používajú sa rôzne metódy analyzovania a prognózovania cien (kurzov) akcií ako:

Fundamentálna analýza – je založená na základe fundamentálnych dát (HDP, úrokové sadzby, tržby, očakávaný rast zisku....) a veličín, pomocou ktorých sa snaží nájsť vnútornú hodnotu akcie, ktorú porovnávajú s aktuálnou tržnou cenou. Rozdiel medzi vnútornou a tržnou hodnotou akcie ukazuje o jej zlom ocenení, čo je signálom pre jej nákup respektíve predaj.

Fundamentálna analýza sa zameriava na skúmanie kurzotvorných faktorov na troch úrovňach⁶:

- Pod **Makroekonomický faktor** spadá HDP (jeho rast spôsobuje rast cien akcií), ďalší dôležitý faktor je úroková sadzba (medzi ňou a cenami akcií je inverzný vzťah), neočakávaný rast peňažnej ponuky zvyšuje dopyt po akciových nástrojoch, čo spôsobuje vzostup akciových kurzov. Aj zahraničný kapitál má zásadný vplyv na akciové kurzy.
- **Odvetvový faktor** je jedným zo základných pilierov, ako objasniť chovanie cien akcií. V rôznom odvetví je rôzna miera zisku čo je spôsobené rôznorodou citlivosťou ekonomiky na jednotlivé segmenty odvetví.

---

⁶ Kolektív autorů. Průvodce kapitálovým trhem pro střední a vysoké školy. Praha: Fortuna, 2004. 42 s.

- **Podnikový faktor** je zameraný nie len na finančný rozbor hospodárenia spoločnosti ale tiež na stanovenie vnútornej hodnoty akcie.

Technická analýza – je oproti fundamentálnej analýze postavená na tržných dátach (tržné ceny jednotlivých akcií, akciové indexy, objemy obchodov...). Technická analýza používa širokú paletu metód a nástrojov, za účelom prognózovania krátkodobých cenových pohybov jednotlivých akcií, pričom sa snažia odhaliť potencionálne zmeny cenových trendov. K tomu používajú⁷:

- **Grafické metódy** na odhalovanie pravidelne sa opakujúcich formácií. Tento spôsob sa dá implementovať buď to na celý trh alebo iba na jednotlivé akcie.
- **Metódy založené na technických indikátoroch** analyzujú tržné, objemové alebo cenové charakteristiky celkového akciového trhu alebo jednotlivých akcií (šírka trhu, nové maxima a nové minima...)

Analýza potvrdila existenciu základného zákona financií – *zákona priamej úmery medzi výnosovou mierou a rizikom*.

Investície versus špekulácie

Dôležité je v tomto bode odolať pokušeniu pustiť sa do krátkodobých špekulácií s vidinou rýchleho zbohatnutia. Väčšinou sa možno podarí zarobiť niekoľko percent v krátkom období, ale v okamžiku, keď sa do toho dá ešte viac peňazí, majiteľ akcií príde o všetko. Na druhú stranu veľké peniaze sa zarábajú práve špekulovaním, ale pravdepodobnosť zisku sa pre bežných účastníkov trhu rovná návšteve kasína.

V tejto súvislosti sa spomína aj pojem *Magický trojuholník* (riziko, likvidita, výnos). Investícia by mala byť priamo úmerná medzi rizikom a výnosom z nej.

---

⁷ Kolektív autorů. Průvodce kapitálovým trhem pro střední a vysoké školy. Praha: Fortuna, 2004. 43 s.

Diverzifikacia (rozloženie)

Pre úspešné a menej rizikové investovanie je dôležité vytvoriť vhodné diverzifikované portfólio (súbor cenných papierov vo vlastníctve), ktoré bude zahrňovať rôzne cenné papiere z rôznych oborov. Za optimálne sa doporučuje vlastniť cca. 20-30 cenných papierov z rôznych oblastí (technológia, elektronika, potravinárstvo, služby). Dôležité je, aby sa jednalo o odlišné obchodné oblasti. V závislosti na fázi ekonomiky sa niektorým oborom darí lepšie ako iným.

Ďalšou možnosťou diverzifikácie je nákup cenných papierov z rôznych regionov alebo nákup priamo rôznych druhov aktiv - akcie vs. obligácie.

Ideálny výsledok diverzifikujeme, keď v danom čase hodnota niektorých nakúpených akcií klesá a hodnota niektorých rastie. Celkovo sa však celému portfóliu musí dariť.

Diverzifikované portfólio má menšiu strátovosť a vyššiu návratnosť, ale taktiež menšiu pravdepodobnosť na dosiahnutie veľkých nárastov. Avšak diverzifikácia nevyklučuje všetko riziko, predstavuje iba nástroj, ktorým je ho možné znížiť. Pád jednej firmy či jedného oboru pre nás nie je katastrofou.⁸

Výhody plynúce z investovania do akcií

- Výnos z pohybu kurzu
- Dividendy
- Podiel na významných spoločnostiach v tuzemsku aj zahraničí
- Nulové zdanenie výnosu z pohybu kurzov pri držbe akcií dlhšie ako 6 mesiacov
- Jednoduchší predaj ako u dlhopisov

Dlhodobá investícia do akcií má zmysel. Optimálna doba investície do akcií sa počíta v rokoch. Niektorí odborníci doporučujú tento typ cenných papierov držať minimálne

---

⁸ Gladiš D. Naučte se investovat. Edice finanční trhy a instituce Praha: GRADA Publishing a.s., 2004. 23 s.

10 rokov. Čím sa dlhšie akcie budú držať v portfóliu, tým pravdepodobnejšie budú aj výnosy z akejkoľvek inej investície. Behom investovania dochádza k dočasným výkyvom hodnoty portfólia, čo však dlhšie časové pásmo neovplyvňuje.

Akcie neponúkajú iba toto zhodnotenie, ich vlastníctvo zakladá právo na výplatu dividendy, teda podielu na zisku akciovej spoločnosti. Akcionár sa môže podieľať na výnosoch z hospodárskej činnosti ako už bolo spomínané pri definícii akcie.

Nevýhody plynúce z investovania do akcií

- Zdanenie dividendy
- Nepravidelná výplata výnosu – dividendy (na rozdiel od dlhopisu)
- Platba poplatkov
- Minimálna investícia
- Ťažší predaj ako u podielových listov investičných fondov
- Riziko akciového trhu
- Riziko pri chybných investíciách do jedného titulu

Každá investícia niečo stojí, to platí aj pre investovanie do akcií. Obchodníci s cennými papiermi si za každý obchod, za každý nákup alebo predaj akcií strhnú určité percento z objemu investície. Jedná sa radovo o jednotky percent.

Ďalšie negatívum sa zaznamenáva v súvislosti s výnosom z akcií. Hlavne v podobe dane zo zisku dividen sa pravidelne zrážajú. Do štátnej pokladne sa týmto odvádza 15% z dividendového výnosu. Pokiaľ doba drženia akcií nepresiahla 6 mesiacov, potom môže putovať rovnakým smerom tiež časť zhodnotenia vyplývajúceho z pohybu kurzu akcie na burze cenných papierov.

Pri investíciách do akcií existuje žiaľ vždy riziko, že pohyb kurzu nabere opačný smer, ako ten očakávaný. Každá firma aj tá najziskovejšia sa môže dostať do existenčných problémov. Hodnota akcie takejto firmy môže na burze veľmi rýchlo klesnúť.

Týmto samozrejme investor stráca peniaze, ktoré do svojej favorizovanej akcie investoval.

Príklad

Ako príklad uvádzam firmu česká energetická spoločnosť a. s. (ČEZ).

Bola založená 6. mája 1992 Fondom národného majetku Českej republiky. Vnikla ako jeden z nových subjektov z majetkovej podstaty Českých energetických závodov. Viac ako 30 % akcií spoločnosti prešlo prvou a druhou vlnou kupónovej privatizácií, to znamená že viac ako 30 % akcií ČEZ od roku 1992 nebolo v štátnom vlastníctve.

Je najväčším výrocom elektrickej energie v Českej republike. V tomto roku spoločnosť vyplatila dividendu 20 Kč.

V rámci konsolidácie európskeho energetického priemyslu sa skupina ČEZ od roku 2003 postupne rozširuje o ďalšie spoločnosti. V Českej republike vlastní 5 z 8 distribučných spoločností a od roku 2006 taktiež Severočeské bane.

Medzi najdôležitejšie zahraničné akvizície ČEZu patrí kúpe 3 bulharských a 1 rumunskej distribučnej spoločnosti.⁹

Ciele spoločnosti

- Plánuje výstavbu elektrárne v Moskve, v Bosne a Hercegovine
- Odkúpenie akcií spoločnosti MOL
- Opravu elektrárne v Bulharsku

Akcie ČEZu – aktuálnu hodnotu a vývoj som pre ukážku stiahol zo stránky Burzy cenných papierov Praha, a.s., na ktorej sa obchoduje prostredníctvom systému SPAD.

---

⁹ Prameň 3: Spoločnosť ČEZ. *Historia*. [online] október 2007

Název	Aktuální kurz [Kč]	Změna [%]	Obchodů	Počet CP [ks]	Objem [tis. Kč]	Min. kurz [Kč]	Max. kurz [Kč]
AAA	55,02	0,64	4	18 162	995	54,80	55,15
BRENT CRUDE OIL	107,55	0,09	0	0	0	107,55	108,25
BRENT TS	29,33	11,10	0	0	0		
BRENT TURBO LONG	52,80	1,73	0	0	0	52,80	53,90
CECE BANKING TL	186,91	1,03	0	0	0	185,71	188,01
CECE OIL&GAS TL	218,90	0,78	0	0	0	216,00	221,30
CECE TELECOM TL	92,11	0,22	0	0	0	91,41	93,31
CECE TL	299,90	0,37	0	0	0	299,20	303,00
CECE TS	54,61	-1,44	1	1 000	55	51,21	54,91
CECEXT	550,50	0,33	0	0	0	549,70	551,50
CETV	1 923,00	2,72	67	74 205	142 102	1 910,00	1 928,00
CEZ FUT DEC07	1 253,00	-0,32	1	1	127	1 253,00	1 256,00
CEZ FUT MAR08	1 255,00	-0,32	0	0	0	1 255,00	1 255,00
CTX	767,00	0,39	0	0	0	763,90	768,90
CTX TS	61,41	-1,76	0	0	0	58,51	64,03
ČEZ	1 248,00	-0,56	90	587 579	738 870	1 245,00	1 266,00
ČEZ TS	211,10	5,44	1	200	39	195,53	214,40
ČEZ TURBO LONG	56,70	-1,73	0	0	0	56,30	58,50
ČEZ W SHORT	2,75	0,36	0	0	0	2,61	2,75

Prameň 4: Burza cenných papierov Praha. [online] oktober 2007

Ukážka zloženého indexu RM, z dna 10. 10. 2007

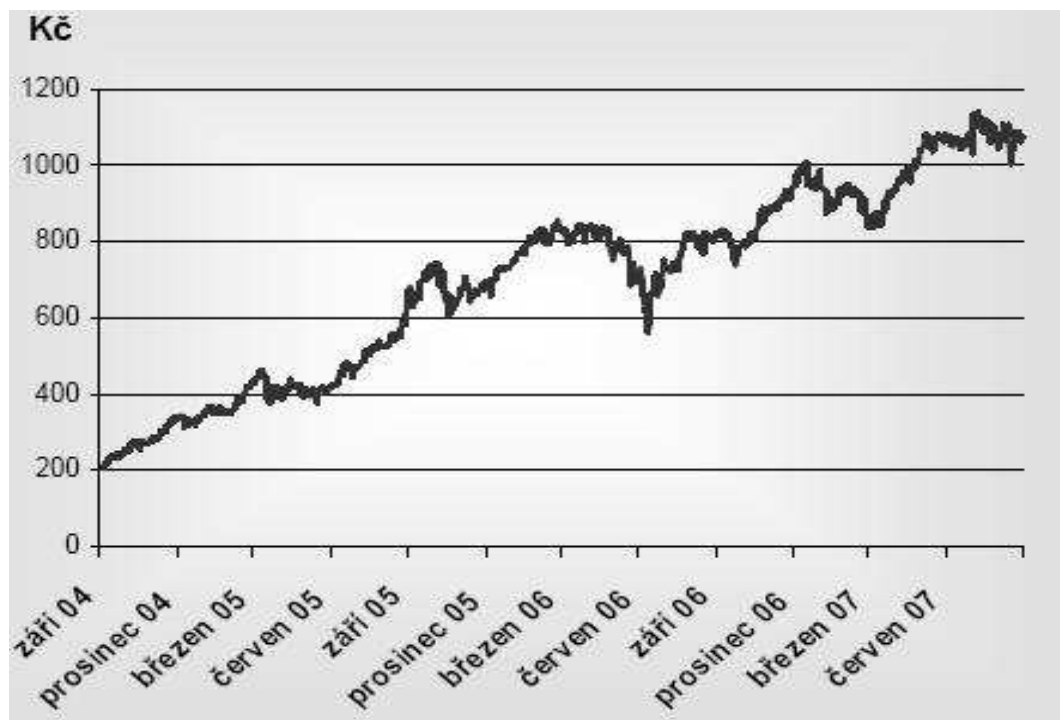
BIC	ISIN	NÁZEV	POČET [Ks]	VÁHA [%]
BAACEZ	CZ0005112300	ČEZ	296105422	43,97
BAATELEC	CZ0009093209	TELEFÓNICA O2 C.R.	193253934	28,7
BAAUMIPE	CZ0009091500	UNIPETROL	145067811	21,54
BAKOMB	CZ0008019106	KOMERČNÍ BANKA	26606896	3,95
BAA SPOCH	CZ0005092858	SPOLEK CH.HUT.VÝR.	4654579	0,69
BAATOMA	CZ0005088559	TOMA	2215866	0,33
BAAPARAM	CZ0005091355	PARAMO	1862109	0,28
BAATABAK	CS0008418869	PHILIP MORRIS ČR	1722328	0,26
BAABVODA	CZ0009096509	BRNĚN.VODÁR.A KAN.	1082941	0,16
BAAZPSVU	CZ0008202959	ŽPSV UH. OSTROH	775203	0,12

1) Váhy jednotlivých emisí jsou počítány na základě tržní kapitalizace

Prameň 5: RM-System, výťah z indexu RM. [online] oktober 2007

Historia kurzu ČEZ

Z grafu možno vyčítať, že dlhodobejšie, počas 3 rokov sa kurs zvyšoval napriek častým prepacom.

Praveň 6: RM-Systém, historia kurzu ĀEZ. [online] oktober 2007

Použitá literatura

Gladiš D. Naučte se investovat. Edice finanční trhy a instituce Praha: GRADA Publishing a.s., 2004. 155 s. ISBN 80-247-0709-8

Kolektiv autorů. Průvodce kapitálovým trhem pro střední a vysoké školy. Praha: Fortuna, 2004. 158 s. ISBN 80-7168-883-5

Liška V., Gazda J. Kapitálové trhy a kolektivní investování. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2004. 525 s. ISBN 80-86419-63-0

Zákon o cenných papírech 591/1992 Sb.

Ingernetové zdroje:

1. S finance. *Kapitálové trhy* .[online] október 2007 [cit. 2007-05-10].
Dostupné na <<http://www.sfinance.cz/zakony>>
2. Finančník. *Analýza ekonomických pojmov* .[online] október 2007 [cit. 2007-05-10].
Dostupné na
<http://www.financnik.sk/financie.php?did=149&lid=347&dict=&mena=&komodita=&which=&index=&day_day=&day_month=&day_year=&query=did%3D347>
3. Spoločnosť ČEZ. *Historia*. [online] október 2007 [cit. 2007-08-10].
Dostupné na <<http://www.cez.cz/cs/o-spolecnosti/cez/profil-spolecnosti/historie-spolecnosti.html>>
4. Burza cenných papírov Praha, a. s. *Spad systém – výsledovka*. [online] október 2007 [cit. 2007-08-10].
Dostupné na <<http://www.bcpp.cz/On-Line/SPAD>>
5. RM-Systém. *Zloženie indexu RM*. [online] október 2007 [cit. 2007-08-10].
Dostupné na: <http://www.rmsystem.cz/vys/vys_ind_sloz.asp>
6. RM-Systém. *Prílohy – profil spoločnosti ČEZ*. [online] október 2007 [cit. 2007-08-10].
Dostupné na: <<http://www.rmsystem.cz/Doc/Prilohy/2007/InfolistCEZ10.PDF>>